



Suomen Kätilöliitto, kannanotto 11.2.2025

Mediassa on viimeisen viikon aikana uutisoitu kotisynnytyksistä ([Yle uutiset 6.2.](#), [IS 6.2.](#), [Yle 7.2.](#), [HS 8.2.](#), [Yle 10.2.](#)). Suomen Kätilöliitto, yksittäinen kätilö tai lääkäri ei voi kommentoida tai ottaa kantaa sairaala- tai kotisynnytyksiin liittyviin vaaratilanteisiin ja kuolemantapauksiin vaitiolo- ja salassapitovelvollisuuden vuoksi. Yksikään terveydenhuollon ammattilainen ei toivo synnyttäjän tai lapsen menetystä tai vammautumista. Siitä huolimatta ne ovat surullisia ja Kätilöliitto ilmaisee myötätuntonsa lapsensa menettäneille perheille.

Viime vuonna kaksi maamme 23 synnytysyksiköstä lakkautettiin. Osassa Suomea matkat sairaalaan pitenevät entisestään, yksiköt suurenevät ja perheiden synnytyspaikan valinnan mahdollisuudet vähenivät. Kätilöliitto on kiinnittänyt viimeisten vuosien aikana huomioita, että perhe- ja synnytysvalmennukset ovat vähentyneet, tai ne järjestetään etävalmennuksena ja perheille on tarjolla yhä vähemmän kätilön pitämiä synnytysvalmennuksia. Raskausaikana kaikki eivät saa kätilön hoitoa mahdollisia ultraääniseulontoja lukuun ottamatta. Neuvolassa ja sairaalassa ammattilaiset vaihtuvat ja hoidon jatkuvuutta ei pystytäkään takaamaan. Lisäksi useimmiten synnytystä ja lapsivuodeaikaa hoitava kätilö tavataan ensimmäisen kerran vasta synnytys sairaalassa.

Vastakkainasettelu kotisynnytyksien ja sairaalasyntymien tai sairaalakätilöiden ja kotikätilöiden välillä harvemmin tuottaa parannusta tilanteeseen. Kotisynnytykset eivät ole osa julkisen terveydenhuollon palveluita. Synnyttäjällä voi kuitenkin valita hoitopaikkansa. Näin ollen perhe maksaa itse kotisynnytyspalveluista, mutta harvalla perheellä on tosiasiallisia mahdollisuuksia valita kotisynnytystä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt voivat harjoittaa ammattiaan luvan saatuaan. Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiminen edellyttää myös lupaa tai ilmoitusta. Tilastoa kotisynnytyksiä hoitavien kätilöiden määrästä ei ole, ja osa kätilöistä tarjoaa rajattuja palveluita kuten raskauden seuranta, synnytysvalmennusta tai imetysohjausta.

Kätilöliitto on jo pitkään nostanut esiin, että Suomesta puuttuu kansallinen suositus synnytyksen hoidosta, mikä edistäisi näyttöön perustuvaa, laadukasta, yhdenvertaista ja turvallista hoitoa. Viime vuonna Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus) aloitti normaalin synnytyksen hoidon suosituksen valmistelun, mikä valmistuu 2–3 vuoden kuluttua. Kätilöliitto toivoo tämän tuovan parannusta nykytilanteeseen.

Sairaalasyntyminen ei ole kaikkien perheiden toive. Vapaat / villit synnytykset ovat maailmalla lisääntyneet ja myös Suomessa tätä on havaittu. Kätilöliitto toivoo, että perheet hakeutuvat raskausaikana neuvolaseurantaan ja synnytyksen hoidosta vastaisi koulutettu kätilö, tarvittaessa yhteistyössä muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa.

Kätilöliitto muistuttaa, että laadukkaan hoidon ja kätilötyön tulee olla yhteiskunnassamme prioriteetti. Perheillä on oikeus laadukkaaseen raskausajan ja syntymän aikaiseen ja sen jälkeiseen hoitoon ja tukeen. On näyttöä, että kätilöhoidon jatkuvuutta (midwife-led care) parantamalla ja synnytyksen aikaisella jatkuvalla läsnäololla ja tuella (one-to-one-care) voidaan vähentää synnytystoimenpiteitä ja vaikuttaa synnytyskokemukseen, turvallisuuden tunteeseen, tiedon saantiin ja hoitoon tyytyväisyyteen. Kaikilla kätilöillä ja terveydenhuollon ammattilaisilla on velvollisuus toteuttaa näyttöön perustuvaa hoitoa tai kokemukseen perustuvia perusteltuja menettelytapoja koulutuksensa mukaisesti. Lisäksi jokaisen tulee täydentää koulutustaan ja osaamistaan, toimia yhteistyössä perheen ja muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa sekä noudattaa lakia, säädöksiä ja ammattieettisiä velvollisuuksia.

Kätilöliitto peräänkuuluttaa asiallista ja rakentavaa keskustelua sairaalasyntymistä ja kotisynnytyksistä, jossa pohditaan terveyspalvelujärjestelmää kokonaisuutena ja sen kehittämistä. Tässä tulee huomioida tutkimusnäyttö, perheiden tarpeet ja toiveet sekä eri terveydenhuollon ammattilaisten osaamisen paras mahdollinen hyödyntäminen ja tarvittavat taloudelliset resurssit.

Suomen Kätilöliitto - Finlands Barnmorskeförbund ry hallitus

Lisätiedot: Päivi Oinonen, puheenjohtaja, paivi.oinonen(at)suomenkatiloliitto.fi, puh. 045 664 0000